

Пете недеље Великог постоа, назване Глупна, сећамо се Пресвете Богородице и Свете Марије Египћанке као примера покајања и смирења. Пример подвига Марије Египћанке и помоћ наше брзе помоћнице-Пресвете Богородице, охрабрује нас и учвршћује у решености да издржимо до краја у нашем подвигу постоа како би узгледали светлост Христову Васкрсења.

Надаље, придружимо се Христу и Његовим ученицима на пути за Јерусалим где ће бити предан у руке првосвештеницима и фарисејима који ће Га шибати, ругати Му се и на смрт Га осудити. Али пре ње предаје Господ ће нас још једном укрепити васкрсавањем Лазара у Вијанији и осветлити њама нашег незнања и неверења.

Седмица која следи по овој недељи је завршна седмица Свете и Велике Четрдесетнице која се окончава у ипшак уочи Лазареве субоје.

Након прославе Уласка Христовог у Јерусалим следи посто Велике или Страсне седмице који је како по службама тако и по телесним и духовним напорима најстрожији. Сви дани ове седмице називају се Великим.

Ове године у овој седмици, на Велику субоју, слави се празник Благовести Пресвете Богородице.

НЕДЕЉА ЧЕТВРТА ПОСТА—Средопосна 18/5. март

Глас 8. Јев. Васкр. 8. (Јн. 20:11-18). На Апт. ап. 314 (Јевр. 6:13-20) и 229 (Еф. 5:8-19). Јев. Ап. зч. 40 (9:17-31) и Ап. зч. 10 (4:25-5:12)

На Св. Литургији просеђујемо се речима из Посланице св. Ап. Павла Јеврејима да имајући наду као сидро душе чувају је као моћну утеху јер Христос оде као претеча оставивши обећање Царства Будућег. Још се на овој литургији чита одељак из Посланице Ефесцима због литургијског спомена на св. Јована Лествичника који се у овоземаљском животу *"владао као дјетје светлости"* и *"још овде на земљи сјекао плод Духа у свакој доброту и праведности и истини"* истражујући што је угодно Господу. Цивилизованим Ефесцима св. ап. Павле поручује да не узимају учешће у бесплодним делима таме него да их разоткривају и говорећи међу собом у стиховима и псалмима - певајући - славе Господа у срцу своме. Хришћани се, дакле, издвајају из палого света живећи мудро да би се издигли из пропадљивости света.

Исцелене сина, чији отац завасти Христу, јер је у сину његову *"дух нијели"* који га баца у разне опасности а Христови ученици не могаше га излечити, је Христова поука да се вером и одрицањем од неверја својега могу излечити - спасти сви који су молитвом и постом очишћени. Христос учвршћује ученике своје у вери најављујући да му предстоји страдање али кроз страдање и Васкрсење. До васкрсења и блаженства стижу они који кротко, милостиво, чистим срцем и правде ради поднесу прогоне и свакојаке срамоте јер су со земљи и светлост свету. Ово нас уводи у други део поста када се све више приближавамо Господу.

НЕДЕЉА ПЕТА ПОСТА – ГЛУВНА 25/12. март

Глас 1. Јев. Васкр. 9. (Јн. 20:19-31). На Апт. ап. 321 (Јевр. 9:11-14) и 208. (Гал. 3:23-29). Јевр. Ап. зч. 47. (10:32-45) и Ап. зч. 33. (7:36-50).

У 5. недељу Великог поста Црква помиње преумљење и подвижничтво св. Марије Египћанке те се на литургији читају по два одељка из Посланица и Јеванђеља. Прва нас поучава да Христова жртва, Који пострада ради нас као истински Првосвештеник, истински очишћује нашу савест од мртвих дела, а друга упућена Галатима да су сви они који се *"у Христима крстише у Христа се обукоше"*, једнаки и синови Божији односно заједница Божија - Црква Божија - Тело Христово, а које се гаји и одржава живим учествовањем верних у литургијама.

Из св. Јеванђеља слушамо Христове речи, ученицима, да Га чека страдање, смрт и Васкрсење јер је Он, Син Божији, дошао да служи и пострада за васцели људски род, а из одељка Јеванђеља по Луки прича о жени грешници али пуној љубави, попут Марије Египћанке, која сузама, мирисима и косом омиваше ноге Господње у дубоком покајању, са великом љубављу и вером, за разлику од фарисеја, судитеља Господњих, и која се оправда за предходни грешан живот.

ВАСКРСЕЊЕ ЛАЗАРЕВО – ЛАЗАРЕВА СУБОТА—Врбица 31/18. март.

На Литургији се чита Посланица Јеврејима 12.28-13.8 и Јев. по Јовану 11.1-45

Овога дана Црква празнује Васкрсење Лазарево које је описано у Јеванђељу по Јовану 11,1-45. Лазарево васкрсење је потврда свеопштег васкрсења. Литургијском прославом овог догађаја представља се приближавање сусрета живота и смрти, а ми ћемо осетити и доживети тај сусрет. Молимо се да сви, попут Лазара Четвородневног, васкрсну из смртних грехова и појемо: **О, смрти, Христос те је већ у Лазару уништио! Аде гае је твоја победа!**

На јутрењу Цветне недеље, које се служи у ову суботу предвече, око храмова се крећу литије са децом и осталим који носе врбове или маслинове гране, као замену за палимине гране, свечано исповедајући, најављујући и објављујући улазак Христов у Свети град Јерусалим.

НЕДЕЉА ШЕСТА ПОСТА—ЦВЕТНА 1. април/19. март УЛАЗАК ГОСПОДА ИСУСА ХРИСТА У ЈЕРУСАЛИМ

На Јутр. Јевр. Ап. 21:1-11; 15-17). На Апт. ап. 247. (Фил. 4:4-9); Јевр. Јн. зч. 41. (12:1-18)

Шест дана пре Васкрса (Пасхе) Господ се са ученицима приближио Јерусалиму, сео на магаре и ушао у Јерусалим. Народ Га је дочекао као цара, простирући по путу хаљине своје и гранчице палми, кличући: **"Осана Сину Давидову! Блајословен који долази у име Господње!"** У службама Црква слави Христа као Бога, Цара Победитеља и Спаситеља који седи на Херувимима, којег опевају Серафими и чији је Престо Небо, помиње вољна страдања Његова, наше васкрсење чији је залог Лазарево васкрсење, пророчке Захаријине и Давидове речи као и предстојећу Паску.

На јутрењу се не читају васкршња Јеванђеља јер се описује приближавање Христово Јерусалиму. На литургији слушамо поруке да се свагда радујемо у Христу и будемо познати по благости и миру Божијем. Јеванђеље приказује боравак Христов у дому Васкрелог Лазара где му Марија сестра Лазарева помазује ноге скупоценим миром и поред Јудиног противљења.

ВЕЛИКА И СВЕТА – СТРАСНА СЕДМИЦА 2. април/20. март—6. април/24. март

Прва три дана Страсне Седмице (понедељак, уторак и среда) посвећени су споменима на догађаје из Спаситељевог живота пре Његовог ступања на Крсни Пут, док су последња три дана посвећена Јудином издајству (четвртак), Осуди, Распећу и Смрти на Крсту (петак) и погребу, силаску у ад и првој вести о васкрсењу (субота). Дане ове седмице проводимо у храму, а тишом је предвиђено да се прочита цео Псалтир, пророчке књиге Старог завета и сва четири Јеванђеља више пута. Службе ове седмице су сложене, честе, дугачке и саобразне догађајима којих се сећамо и одајемо им хвалу.

ВЕЛИКИ ПОНЕДЕЉАК 2. април/20. март

Црква се на службама сећа целомудреног Јосифа, сина Јаковљевог и Рахилиног (1. Књига Мојсијева 37-50) који је праобраз унижења и славе Сина Божијега и бесплодне смокве као симбола јудејског народа који не прими истинског Месију-Христа.

ВЕЛИКИ УТОРАК 3. април/21. март

У овај дан чита се и јеванђељска прича о десет девојака (Мтв. 25,1-3) од којих пет бејаху мудре и дочекаше спремне Небеског Женика, а пет лудих осташи без уља за светиљке, односно, немајући милосрђа (доброте срца). Потврђује се да одсуство доброте срца, милосрђа доводи до гашења и многих других врлина у човеку потребних за сусрет са Оцем Небеским.

ВЕЛИКА СРЕДА 4. април/22. март

Два догађаја доминирају у богослужењу и то: покајање блудне жене која излива мирисе на ноге Господа Исуса Христа и помисао злочестивог Јуде да изда свог Учитеља.